Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

Integrační Centrum Praha

70. regionální poradní platforma

Zápis

Datum a čas konání: 17. 9. 2025, 13:00 - 16:00 hodin
Místo konání: Sál architektů, Staroměstská radnice, Staroměstské nám. 1/3, Praha 1

Přítomni:

Ajjanová Iveta, Suverénní řád Maltézských rytířů	Janoušek Jan, MHMP	Nahodilová Kateřina, CDZ_S Praha 5	Studničková Andrea, Polovina nebe
Baklanova Kateryna, SIMI	Josková Lenka, Sue Ryder	Nguyen Thi Minh Trang, Charita ČR	Suchá Buha Teťana, Komunitní centrum Petrklíč
Baldyga Zofia, SIMI	Kabarčuk Kateřina, CIC	Nováčková Radka, MČ Praha 3	Syrový Petr, MČ Praha 13
Borovska Nataliia, ICP	Kahánková Anna, Charita ČR	Ocknecht Marta, ICP	Šmejkalová Klára, SUZ
Brabec Tomáš, IPR	Kaucka Oral Petra, ICP	Ochirova Hanna, ICP	Šmídová Terezie, ŽIVOT 90
Buchtová Naďa, Elpida	Konečný Petr, Fokus Praha Krizový tým	Oral Faric, –	Štěpánka Siebert Bartůňková, ICP
Covrigová Anca, ICP	Korecká Zuzana, MPSV	Ostřanská Zuzana, ICP	Švejnohová Lenka, SIMI
Cziczey Soňa, MHMP	Kosiakova Nataliia, MSp	Palánová Michaela, ICP	Taipová Liudmyla, Polovina nebe
Čechová Michaela, Romodrom	Kramáreková Veronika, Orientální ústav AV ČR	Pernikářová Veronika, PPI	Tollarová Blanka, Konsorcium NNO
Drobyševská Natalie, AMIGA	Krapsová Nadiia, Komunitní centrum Svitlo	Pham Huu Uyen, Van Lang z.s.	Tranová Van Anh, MČ Praha 11
Dubinina Liubov, ÚP ČR	Kryl Michal, NPI ČR / Nová škola	Popović Džana, OPU	Trávníčková Lucie, MV ČR
Dvořková Oksana, Armáda spásy	Lakatos Natalie , SUZ	Remenárová Jana, MigAct, Inbáze	Urbanová Lenka, MV ČR - OAMP
Eassey Aišvarja, SIMI	Lepič Michal, Romodrom	Rozmanitá Lucie, Arcidiecézní charita Praha	Vaseňko Olena, Pražský Majdan
Fachada Andrea, ICP	Linhart Matěj, MV ČR - OAMP	Rozumek Martin, OPU	Vasylevska Lidiia, AMIGA
Hamza Dana, –	Lipavská Klára, ICP	Rusetska Iuliia, Městská knihovna v Praze	Vondrášková Tereza, Tichý svět
Hančík Anastasiia, DS Háje	Lisyanska Yuliana, Linka LIA	Sáňka Vladimír, Muslimská obec v Praze	Vydrová Lucie, Domov pro seniory Háje
Hartlová Kateřina, CIC	Matysová Barbora, MČ Praha 11	Sedláčková Lenka, Domov pro seniory Chodov	Zámečník Tomáš, MHMP KUC
Herčíková Lenka, Centrum pro cizince JMK	Melnyk Natálie, PPI	Sereha Olga, DOMA Diakonie	Zaněgina Natalia, AMIGA
Huitric Šimona, MČ Praha 10	Mubeenová Geti, MHMP KUC	Skrypnik Kateryna, Pražský Majdan	Zelenková Zuzana, Česká společnost AIDS pomoc
Chrobáková Viktorie, ICP	Mynarčík Jakub, MV ČR	Stepanenko Mariia, Romodrom	

Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP – Jan Janoušek

Dotační program

- Již byl vyhlášen dotační program podpory aktivit národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2027. Lhůta pro podání žádostí je od 21.9. do 5.10.2026. Oblasti integrace cizinců se týkají opatření 4-6. Dotační program je otevřen pro MČ a dále pro NNO a církevní organizace, které mají ve stanovách zakládacích listin uvedeno, že se věnují integraci cizinců a mohou doložit tuto činnost v předchozích letech.
- Žádost se nově podává plně elektronicky. Na webu je elektronický formulář, který je podáván přes datovou schránku. Fyzicky na podatelně, již žádost podat nelze.
- Seminář pro žadatele o dotaci v oblasti integrace cizinců na rok 2027 proběhl 2. 9. 2026, ze semináře je k dispozici záznam.
- Podmínky programu, elektronický formulář žádosti, popis projektu i záznam semináře k dotacím naleznete na Portálu hlavního města Prahy.
- Jan Janoušek je k dispozici pro otázky týkající se dotačního programu společně s Tomášem Zámečníkem, novým dotačním specialistou na MHMP.

Nulté ročníky

- Pro školní rok 2026/27 bylo schváleno poskytnutí účelové dotace v rámci „Programu na podporu nultých ročníků jako přípravy na přijímací řízení ke středoškolskému a vysokoškolskému vzdělávání v rámci integrace ukrajinské mládeže ve věku 15–19 let na území hl. m. Prahy, na školní rok 2026/2027“.
- Nulté ročníky budou zajišťovat tyto subjekty: Institut cizích jazyků – jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Gymnázium Paměti Národa, Jazyková škola Metropol – jazyková škola s právem jazykové zkoušky, Gymnázium Karla Sladkovského, Academy Elite – jazyková škola s právem jazykové zkoušky, Czech prestige – jazyková škola Natálie Gorbaněvské s právem státní jazykové zkoušky

Úvod platformy. Zuzana Ostřanská (Integrační centrum Praha)

- Název platformy poukazuje na fakt, že i v případě, že se obyvatel Prahy s migračním původem stane českým občanem, mnohé bariéry v jeho životních podmínkách a v přístupu ke službám pro něj nadále přetrvávají, např.: jazyková a kulturní bariéra / diskriminace, rasismus, předsudky / menší sociální síť (rodina, přátelé) / výše starobního důchodu.
- Pro seniory, kteří české státní občanství nemají, je specifické, že typ jejich pobytového oprávnění (EU, třetizemí, uprchlík s DO, …) zásadním způsobem určuje jejich možnosti uvnitř systému sociálního zabezpečení.

Mezinárodní senioři Prahy — Analýza a prognóza vývoje cizinecké populace a vybavenosti sociálních služeb. Tomáš Brabec (Sekce metropolitního plánování / Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy)

Termín “mezinárodní obyvatelé Prahy” používáme pro osoby, které bydlí v Praze a mají jiné státní občanství než české.

Představení 3 projektů IPR Praha

1/ Portál Územně analytických podkladů (ÚAP) je rozcestníkem informací o Praze, zahrnuje aktuální mapy, texty, čísla, analýzy, aplikace pro poznání města. Jedná se o velmi přehledný zdroj aktuálních a oficiálních dat. Obsahuje také Katalog MČ, v němž lze nalézt počet cizinců žijících na území MČ.

2/ Cílem projektu Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze je zjistit, kde v současné době v Praze chybí veřejná vybavenost: praktičtí lékaři, školy, školky, sociální služby, knihovny, kulturní a komunitní centra, parky, hřbitovy, obchody. Vždy analyzujeme současný stav a vytváříme analytickou prognózu do roku 2025. Pracujeme zde s populací Prahy jako celku, cizincům se věnujeme kontextuálně z hlediska jejich početního vývoje. Na webu je k dispozici studie Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2024-2050.

3/ Studie zaměřené přímo na cizince v Praze:

- Studie Cizinci v Praze - Analýza a prognóza vývoje z roku 2023 řešila vývoj počtu cizinců v Praze do roku 2050 a jaký je vliv mezinárodních obyvatel na populační vývoj Prahy.
- Nová studie Mezinárodní obyvatelé Prahy navazuje na předchozí studii, ale kromě analýzy a prognózy vývoje počtu cizinců zahrnuje i jejich prostorovou analýzu, např. zda nedochází k jejich početní kumulaci či

rezidenční segregaci v některých oblastech Prahy. Na webu IPRu by tato studie měla být dostupná do konce roku.

Analýza počtu cizinců v Praze

- Počet cizinců v Praze stále narůstá, z cca 60 000 cizinců v roce 2021 se zvýšil na současných cca 360 000. V roce 2022 přibylo v důsledku příchodu válečných uprchlíků z Ukrajiny za jeden rok 107 000 cizinců.
- Počet obyvatel v Praze v současné době narůstá pouze díky cizincům, bez nich by v Praze počet obyvatel klesal ročně o 2 500 obyvatel. Pražané jednak odcházejí do domků ve Středočeském kraji, a také vymírají, zatímco mezi cizinci je poměr mezi narozenými a zemřelými kladný.
- Struktura cizinců - dominují občané Ukrajiny, následně Slovenska, Ruska, Vietnamu a poté ostatní státy.
- Věková pyramida cizinců: nejvíce migrují mladí lidé ve věku 25-30 let, tím českou populaci výrazně omlazují. Cizinci jsou celkově mladší než česká populace: věkový průměr populace v Praze je cca 42 let, zatímco u cizinců je průměr cca 37 let. Průměrný věk cizinců se dlouhodobě nezvyšuje, naopak v roce 2022 se s příchodem uprchlíků z Ukrajiny ještě výrazně snížil. Staršího věku jsou spíše cizinci, kteří zde sídlí delší dobu, např. z Ruska, ale také obyvatelé západních bohatých států: Německo, Francie, USA. Nižší průměrný věk mají Ukrajinci a také Slováci.
- V současné době je v Praze 19 000 cizinců starších 65 let, což je 6 procent celkové populace, a tento počet narůstá.

Prognózy růstu počtu cizinců v Praze - tři varianty budoucího vývoje:

- V nejvyšší se počítá s permanentním nárůstem, tak jak probíhá nyní: cca 900 000 osob s cizineckým původem v roce 2050. Cizinci by pak v Praze převažovali nad občany ČR.
- Ve střední variantě se předpokládá, že cizinců bude přicházet méně (nebude tak velký nárůst jako v posledních letech): cca 620 000 osob s cizineckým původem v roce 2050.
- Z prognóz vyplývá, že cizinecká populace bude také více stárnout. V roce 2050 by v Praze mělo být kolem 110 000 seniorů, což je 18 % populace (oproti současným 6 %).

Dostupnost sociálních služeb pro seniory: Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem - současný stav a vývoj

- V současné době je v Praze 56 domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. Pro lidi starší 80 let je v současné době v těchto domovech 1 místo na 16 obyvatel. Tento standard se do roku 2050 výrazně sníží, bude k dispozici pouze 1 místo na 26 obyvatel (nad 80 let).
- Nyní počítáme s tím, že standard by měl být 1 místo na 15 obyvatel ve věku nad 80 let, ale dle zahraniční praxe to vychází 1 místo na 10 obyvatel.

Vietnamští senioři v ČR. Petra Kaucká Oral (Integrační centrum Praha)

Senioři ve Vietnamu

- Rodina je braná jako nejvyšší hodnota, což vychází jak z vietnamské kultury, tak z konfucianismu. Společnost je proto založena na silné roli rodiny a mezigenerační podpory. Ve Vietnamu dlouho neexistovala žádná síť institucionalizovaných služeb a pokud péči nezaopatřila rodina, tak ji neměl kdo poskytnout. Závažná rozhodnutí v životě jedince také bylo tradičně nutné konzultovat s rodiči a získat jejich souhlas.
- Vietnam se v současné době vyvíjí, globalizuje a modernizuje, lidé se stěhují do měst za prací, rodiny se zmenšují a vztahy se následkem toho mění. Role rodiny je trochu oslabena. Změny se dějí především ve městech, zatímco venkov zachovává tradiční role.
- Nově vzniká také síť institucionalizovaných služeb. Sociální systém se rozšiřuje a je vícevrstevnatý. V červenci 2025 proběhla reforma důchodového zabezpečení a je snaha, aby na ni dosáhla co největší skupina obyvatel.

Vietnamští senioři v ČR

- Mezi Vietnamskými seniory je velký zájem o získání českého občanství, neboť v seniorském věku odpadá povinnost zkoušky z jazyka a reálií.
- Vietnamští senioři zde obvykle nemají tak velkou rodinnou síť jako by tomu bylo ve Vietnamu, jejich děti jsou pracovně vytížené, někdy žijí v jiném městě, nebo v jiné zemi. Mívají také značnou jazykovou bariéru, protože nepatří ke generaci, která by zde chodila do školy. Jejich migrace byla motivovaná ekonomicky a mnozí původně plánovali, že se na důchod do Vietnamu vrátí, proto se neintegrovali do společnosti. Jsou proto hodně závislí na dětech či interkulturních pracovnících. Velkým problémem jsou také placení zprostředkovatelé z komunity, kteří nepomáhají v integraci, ale udržují seniory v nesamostatnosti a v závislosti na placených službách.
- Vietnam a ČR nemají bilaterální smlouvu, pokud v ČR vietnamští senioři nemají dost odpracovaných let, tak na důchod nedosáhnou. Někteří zde navíc žijí bez platné nájemní smlouvy, či mají jen pronajatý pokoj a tím pádem nedosáhnou na sociální dávky vázané na pobyt.

- Vietnamská migrace sahá až do 50. let 20. století a v ČR vyrůstá již třetí generace Vietnamců. Setkávají se zde tedy generace se zcela odlišnou migrační zkušeností: prarodiče nemají zkušenost se školní docházkou, děti a vnuci už mluví česky lépe než vietnamsky, nebo vietnamsky vůbec neumí a mají často blíže k české kultuře. Mezigenerační propast je tím umocněná. Rodiče mohou mít od dětí výrazně jiná očekávání než jaké jejich děti chtějí a mohou naplnit.
- Děti jsou vychovávány jako dlužníci svých rodičů a tento dluh jim dle tradice mají splácet svou poslušností a tím, že se o ně ve stáří plně postarají. Po přestěhování do ČR je tento "dluh" pociťován ještě silněji, tím, že rodiče obětovali všechno, aby zde začali od nuly a děti zde mohly mít lepší život než ve Vietnamu. Vietnamští senioři u nás často přemýšlí tradičněji než jejich vrstevníci ve Vietnamu – zachovali si stále stejný pohled na roli rodiny, s jakým před mnoha lety přijeli do Čech.
- Umístění člena rodiny do domova pro seniory může být bráno jako rodinné selhání, jako porušení úcty vůči rodičům.

Když se tradice potká s realitou: péče o seniory v arabských rodinách. Dana Hamza

Rodina jako první pečující systém

- U arabských kultur je třeba vzít na vědomí, že si vzájemně rozumí jazykově, ale často si nerozumí kulturně, jde o mnoho odlišných kultur. Za sebe mohu mluvit o zkušenostech ze súdánské kultury. Role rodiny je zde stejně významná, jako to bylo řečeno v předchozím příspěvku o vietnamských seniorech. V arabském světě se o rodiče musí starat nejstarší syn a jeho rodina, jeho žena se tedy stará o svého tchána a tchýni.
- Pokud se stane, že rodina na péči o seniory nestačí, nastává velký problém, protože institucionální péče je braná jako nepřípustná, přestože jsou rodiny přetížené. Do péče o seniory jsou zapojeny široké sítě rodin, nese to s sebou pro ně často velkou finanční i fyzickou zátěž ve formě každodenní péče, rodiny se mohou dostávat na pokraj vyhoření. Ale institucionální péče je stále považována za tabu, o kterém se nemluví, přestože zde vyrůstají arabové už ve třetí generaci.
- Institucionální péče není považovaná za tabu z důvodu jazykové bariéry, ale kvůli strachu z toho, jak by konec života pro člověka vypadal. Např. u muslimů je velkou překážkou, že ve zdravotnických zařízeních není dostatečný prostor pro intimitu, proto dochází spíše do soukromých zařízení, což pro rodinu představuje obrovskou finanční zátěž.
- V současné chvíli zažívají Arabové v ČR velký kulturní střet mezi generacemi a jejich představami o životě, ale zároveň žijí pořád život uvnitř původní kultury. Život i studium si zařizují poblíž rodičů a jakmile dospějí, už začínají mít velké množství povinností vůči rodině. Ženy Arabky v ČR rády pracují, což je v rozporu s očekáváním širší rodiny, že se jejich muž postará o veškerý finanční příjem a ony budou pečovat o příbuzné.

Bariéry v institucionální péči: co vidí personál x co prožívá rodina

- Velkým problémem bývají omezené návštěvní hodiny ve zdravotnických zařízeních. Arabská rodina nechce svého člena nechávat samotného, ale personál to nedovolí, čímž mezi nimi vzniká bariéra.
- Rodiny jdou často do vyjednávání s personálem s útočným tónem, který ovšem vychází ze strachu. Personál by je měl dokázat uklidnit a snažit se hledat kompromis.

Střední cesta v péči o seniory

- V arabských zemích se v současné době rozšiřují terénní služby péče o seniory. Většinou jde o privátní zařízení.
- Nejpravděpodobnější pomoc, která bude pro Araby akceptovatelná i v ČR bude právě terénní pomoc. Otázkou je, jak se informace o těchto službách budou k rodinám dostávat.

Komentáře z publika:

- V arabských komunitách žijících v ČR na sociálních sítích už začínají být první poptávky po domácí péči, hledají pečovatele uvnitř komunity.
- Za organizaci Fokus vidím velký problém v tom, že terénní služby nemají politickou podporu. Měli jsme terénní gerontopsychoterapeutický tým, ale bohužel se rozpadl, protože chyběla systémová podpora.

Panelová diskuze. Moderovala Andrea Fachada (ICP). Diskutující:

- **Naďa Buchtová**, mentorka participativních přístupů a vedoucí ukrajinského sboru Kalina v Elpidě
- **Džana Popović**, vedoucí Klubu seniorek a seniorů v Organizaci pro pomoc uprchlíkům
- **Liudmyla Taipová**, zástupkyně ředitelky v organizaci Polovina nebe, o.p.s.
- **Petr Syrový**, vedoucí oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb MČ Praha 13

Naďa Buchtová: Komunitní programy pro ukrajinské seniorky založené na participativním přístupu

Elpida je organizace, která se zaměřuje především na české seniory, ale po začátku války pocítili potřebu na situaci reagovat a začali organizovat komunitní aktivity pro uprchlíky z Ukrajiny všech generací. Nyní z aktivit přetrvaly kurzy českého jazyka a českých reálií a z komunitních aktivit spontánně vznikl pěvecký sbor Kalina vedený Naďou Buchtovou. Sbor vznikl ve chvíli, kdy seniorky z Ukrajiny už nechtěly být pouze pasivními příjmenci aktivit, ale stály o možnost většího zapojení. Sbor proto vystupoval i na akcích podporujících Ukrajinu. V Elpidě usilujeme o to, aby nápady na program přicházeli přímo od lidí, kteří k nám docházejí. Naše ukrajinské seniorky nyní stojí nejvíce o možnost trénovat český jazyk v bezpečném prostředí a budeme tedy pro ně hledat dobrovolníky na českou konverzaci. Elpida je vždy otevřená výzvám, i když se často učíme za pochodu.

Džana Popović: Klub zaměřený na integraci ukrajinských seniorů a seniorek do společnosti a péči o jejich duševní zdraví

V OPU je péče o seniory s migračním původem náplní firemní kultury organizace již 30 let. Zahrnuje právní, sociální a interkulturní práci. Po začátku války na Ukrajině OPU organizovalo hotel pro uprchlíky, v němž žilo i mnoho starých lidí bez naděje do budoucna, a ukázalo se, že v péči o seniory chybí článek, který by jim pomohl integrovat se do společnosti. Proto jsme otevřeli Klub pro seniorky a seniory zaměřený na všechny, kteří nechtějí být sami a kteří chtějí být aktivní. Sama mám osobní zkušenost uprchlice ve věku, kdy jsem byla mnohem mladší. V seniorském věku podle mne u uprchlíků nelze ani vytvářet budoucnost ani jít do minulosti. Všechny aktivity pro seniory jsme tedy plánovali tak, aby jim pomáhali žít lépe v přítomnosti. V generaci seniorů je psychické zdraví tabu a jen málokdo je ochoten zajít sám k psychologovi, proto pro seniory organizujeme skupinové aktivity zaměřené na odbourání stresu – děláme ruční práce, terapie tancem nebo různá fyzioterapeutická cvičení, při nichž seniorky ani nevědí, že se jedná o svého druhu terapii, ale dle mého pozorování tyto skupinové aktivity na odbourání stresu fungují velmi dobře.
Na části programu spolupracujeme také s Elpidou. Dále jezdíme na koncerty, výstavy nebo baletní představení, kde se cítíme dobře a integrovaní do české společnosti, i bez znalosti jazyka.

Petr Syrový: Absence cizinců jako příjemců služeb pro seniory nabízených MČ Praha 13

Na Praze 13 vidíme, že populace stárne a můžeme pozorovat obrovský hlad po aktivitách pro seniory, které jako radnice organizujeme – virtuální klub, mezinárodní dny seniorů, výlety . Poptávka je mnohem větší než nabídka, pozorujeme však, že cizinci se do žádné z námi nabízených služeb zatím nepropisují.

Diskuze k tématu – jak seniory s migračním původem zapojit do nabízených služeb:

- V rámci terénní práce pozorujeme, že u všech věkových kategorií přetrvává neznalost ohledně toho, co MČ může cizincům poskytnout. Úřady jsou často brány jako represivní orgány a lidé si neuvědomují, že by jim mohli nabízet nějaké služby a podporu. Velmi se nám osvědčilo, když s námi do terénu šel přímo někdo z úřadu a cizinci se s ním mohli seznámit a pochopit, že jde o někoho příjemného, kdo je nejde pokutovat, ale jde jim něco nabídnout.
- N. Buchtová: Praha 7 seniory po nástupu do důchodu aktivně oslovuje, organizuje pro ně setkání, výlety a různé kurzy. Pobočku Elpidy na Praze 7 také hodně podporuje, což je velmi rozdílné od MČ Prahy 5, která s Elpidou nespolupracuje. Jako dobrá praxe při informování seniorů o službách se osvědčilo, pokud byli informováni o možnostech aktivit ostatními seniory-dobrovolníky.

Dotaz z publika: Jaká je zkušenost s připraveností domovů pro seniory přijímat klienty cizince, kteří neumí česky, nebo nemají občanství?

P. Syrový: U pobytových služeb narůstá potřeba jejich využití od 80 let, do té doby je lépe seniory podporovat skrze komunitní služby a aktivizaci.

- Pobytové služby na přijímání cizinců na základě mé zkušenosti připravené nejsou a nahrazuje se to restrikcí, důvody proč je nepřijmout. Tj. cizinci spíše využívají zdravotnický systém. Podle mne v budoucnu budou vznikat soukromá pobytová zařízení, která budou pružněji reagovat na jazykové a kulturní potřeby.
- Zdravotnické služby jsou mnohem lépe připraveny na zaměstnávání cizinců a péči o ně, než služby sociální, ty mají hodně co dohánět.

Liudmyla Taipová: Problematika zaměstnávání cizinců v sociálních službách

- Velmi by pomohlo, pokud by se zjednodušil způsob, jak zaměstnat cizince. V současné době je to pro zaměstnavatele velká finanční i časová investice, která se pak často nezúročí. Získat nostrifikaci je pro cizince velmi náročné, a přestože mají vysokoškolské vzdělání, tak se proces nostrifikace mnohdy nezdaří.
- Např. pro asistenční služby by neměl být potřebný VŠ titul, stačí mít jiné kompetence.
- Pomohlo by, pokud by existoval specializovaný kurz češtiny pro cizince, kteří poskytují asistenci.
- Pomohlo by také, pokud by se zvyšovala prestiž profese. Opakovaně musíme vysvětlovat klientům, že máme zákonem dané omezení toho, co děláme – nejsme uklízeči ani zdravotní sestry.
- K asistentům z řad cizinců se někteří klienti nechovají dobře – i zde by pomohla edukace.

Co byste doporučili vedení Prahy nebo státu, aby změnili ke zlepšení situace migrantů seniorů:

- N. Buchtová: Ukrajinské seniorky říkají, že by jim pomohlo, kdyby Češi byli edukovaní o ukrajinských kulturních zvyklostech a jejich odlišném temperamentu a také o tom, že jsou Ukrajinci také dobří lidé a že se jich Češi nemusí bát.
- D. Popović: Stejně jako tomu bylo po válce v Bosně i po válce na Ukrajině v ČR zůstanou senioři, kteří se nebudou mít kam vrátit. Tehdy jim vláda z humanitárních důvodů darovala trvalý pobyt, a vybudovala pro ně domov pro seniory, kde měli kompletní služby a mohli zde dožít. I nyní by se vláda měla postarat o ukrajinské seniory a vytvořit podmínky, aby zde mohli důstojně dožít.
- P. Syrový: Berme vážně, že zde žije velké množství lidí s migračním původem, kteří stárnou a mají nějaké potřeby, kteří zde platí daně a chtějí zde žít, a že jsou zde organizace, které jim pomáhají.
- L. Taipová: Podle mne by velmi pomohlo, pokud by se zapracovalo na politice aktivního stárnutí.